

El Viatge apostòlic a Budapest i a Eslovàquia

Ds, 25/09/2021 per Papa Francesc

[Les homilies del papa Francesc](#)

Audiència General, 22 de setembre 2021

Germans i germanes, bon dia!

Avui m'agradaria parlar-vos del [Viatge Apostòlic que he fet a Budapest i a Eslovàquia](#), que es va acabar tot just fa una setmana, dimecres passat. El resumiria així: ha estat un pelegrinatge *de pregària*, un pelegrinatge *a les arrels*, un pelegrinatge *d'esperança*. Pregària, arrels i esperança.

1. La primera parada va ser a Budapest, per la [Santa Missa de cloenda del Congrés Eucarístic Internacional](#), posposada un any exacte a causa de la pandèmia. Va haver-hi una gran participació en aquesta celebració. El poble sant de Déu, el dia del Senyor, es va reunir davant el misteri de l'Eucaristia, a partir del qual es genera i regenera contínuament. Va ser abraçat per la creu que hi havia sobre l'altar, per mostrar la mateixa direcció que indica l'Eucaristia, és a dir el camí de l'amor humil i desinteressat, de l'amor generós i respectuós cap a tothom, del camí de la fe que purifica de la mundanitat i condueix a l'essencialitat. Aquesta fe ens purifica sempre i ens allunya de la mundanitat que ens arruïna a tots: és un cuc que ens arruïna des de dins.

I el pelegrinatge de pregària va acabar a Eslovàquia per la Festa de la Mare de Déu dels Dolors. Allà també, [a Šaštín, al Santuari de la Mare de Déu dels Set Dolors](#), una gran població de fills es va acostar per la festa de la Mare, que també és la festa religiosa nacional. El meu pelegrinatge ha estat un pelegrinatge de pregària al cor d'Europa, començant amb l'*adoració* i acabant amb la *pietat popular*. Pregar, perquè a això el Poble de Déu és cridat en primer lloc: adorar, pregar, caminar, pelegrinar, fer penitència, i sentir en tot això la pau i la joia que ens dona el Senyor. La nostra vida hauria de ser així: adorar, pregar, caminar, pelegrinar, fer penitència. I això té una importància particular en el continent

europèu, on la presència de Déu s'aigualeix - ho veiem cada dia: la presència de Déu s'aigualeix - pel consumisme i pels "vapors" d'un pensament únic - una cosa estranya però real - fruit de la barreja d'ideologies antigues i noves. I això ens allunya de la familiaritat amb el Senyor, de la familiaritat amb Déu. Fins i tot en aquest context, la resposta que cura ve de la pregària, del testimoni i de l'amor humil. L'amor humil que serveix. Reprenguem aquesta idea: el cristià ha de servir.

Això és el que he vist en la trobada amb el poble sant de Déu. Què he vist? Un poble fidel, que ha sofert la persecució atea. Ho he vist també en els rostres dels [nostres germans i germanes hebreus, amb qui vam recordar la Shoah](#). Perquè no hi ha pregària sense memòria. No hi ha pregària sense memòria. Què vol dir això? Que nosaltres, quan preguem, hem de fer memòria de la nostra vida, de la vida del nostre poble, de la vida de tanta gent que ens acompanya en la ciutat, tenint en compte quina ha estat la seva història. Un dels bisbes eslovacs, ja gran, quan em va saludar em va dir: "Jo feia de conductor de tramvia per amagar-me dels comunistes". Era bo aquest Bisbe: durant la dictadura, durant la persecució ell era un conductor de tramvia, després feia d'amagat la seva "feina" de bisbe i ningú ho sabia. Així passa en la persecució. No hi ha pregària sense memòria. La pregària, la memòria de la pròpia vida, de la vida del poble, de la pròpia història: fer memòria i recordar. Això és bo i ajuda a pregar.

2. Segon aspecte: aquest viatge ha estat un pelegrinatge *a les arrels*. [Troba els germans Bisbes, tant a Budapest](#) com a [Bratislava](#), he pogut tocar el record agraït d'aquestes arrels de fe i de vida cristiana, vives en l'exemple lluminós de testimonis de la fe, com el cardenal Mindszenty i el cardenal Korec, com el beat bisbe Pavel Peter Gojdič. Arrels que van fins al segle IX, fins a l'obra evangelitzadora dels sants germans Ciril i Metodi, que han acompanyat aquest viatge com una presència constant. He percebut la força d'aquestes arrels en la [celebració de la Divina Litúrgia en ritu bizantí, a Prešov](#), en la festa de la Santa Creu. En els cants he sentit vibrar el cor del poble sant fidel, forjat amb tants patiments per la fe.

He insistit moltes vegades en el fet que aquestes arrels estan sempre vives, plenes de la limfa que és l'Esperit Sant, i que com a tals s'han de conservar: no com a objectes de museu, no ideologitzades i instrumentalitzades per interessos de prestigi i de poder, per consolidar una identitat tancada. No. Això significaria enganyar-los i esterilitzar-los! Ciril i Metodi no són per a nosaltres personatges per commemorar, sinó models a imitar, mestres dels quals sempre hem d'aprendre l'esperit i el mètode d'evangelització, així com el compromís civil - durant aquest viatge al cor de l'Europa he pensat sovint en els pares de la Unió europea, com la somniaven, no com una agència per distribuir les colonitzacions ideològiques de la moda, no, com la somniaven -. Enteses i viscudes així, les arrels són garantia de futur: d'elles en surten gruixudes branques d'esperança. Nosaltres també tenim arrels: cadascú de nosaltres té les seves arrels. Recordem les nostres arrels? Dels pares, dels avis? I estem connectats amb els avis que són un tresor? "Però, són vells ...". No, no: ells et donen la limfa, tu has d'anar cap a ells i prendre'n per créixer i anar endavant. Nosaltres no diem: "Ves, i tanca't en les arrels": no, no. "Ves a les arrels, pren-ne la limfa i endavant. Ocupa el teu lloc". No oblideu això. I us repeteixo el que he dit tantes vegades, aquell vers tan bonic: "Tot el que té l'arbre de florit li ve del que té enterrat". Tu pots créixer en la mesura que estàs unit a les arrels: la força et ve d'allà. Si tu talles les arrels, tot és nou, ideologies noves, això no et porta enlloc, no et fa créixer: acabaràs malament.

3. El tercer aspecte d'aquest Viatge ha estat un pelegrinatge *d'esperança*. Pregària, arrels i esperança, els tres trets. He vist tanta esperança en els ulls dels joves, en la inoblidable [trobada a l'estadi de Košice](#). Això també m'ha donat esperança, veure tantes, tantes parelles joves i tants infants. I he pensat en l'hivern demogràfic que estem vivint, i aquests Països floreixen de parelles joves i d'infants: un signe d'esperança. Especialment en temps de pandèmia, aquest moment de festa ha estat un signe fort i encoratjador, també gràcies a la presència de moltes parelles joves, amb els seus fills. Que n'és de fort i profètic el testimoni de la Beata Anna Kolesárová, una noia eslovaca que amb la seva vida va defensar la dignitat pròpia contra la violència: un testimoni actual més que mai, malauradament, perquè la violència sobre les dones és una plaga oberta a tot arreu.

He vist esperança en tantes persones que, silenciosament, s'ocupen i es preocupen del proïsme. Penso en les Germanes Missioneres de la Caritat del [Centre Betlem a Bratislava](#), bones monges, que reben els marginats de la societat: pregunten i serveixen, pregunten i ajuden. I pregunten molt i ajuden molt, sense pretensions. Són els herois d'aquesta civilització. Voldria donar les gràcies a la Mare Teresa i a aquestes germanes: tots junts fem un aplaudiment per aquestes bones monges! Aquestes germanes acullen les persones sense llar. Penso en la comunitat gitana i en tots els que s'hi impliquen amb ells per un camí de fraternitat i d'inclusió. Ha estat emocionant compartir [la festa de la comunitat Gitana](#): una festa senzilla, que tenia aspecte d'Evangelí. Els Gitanos són germans nostres: els hem d'acollir, els hem de ser propers com ho fan els Pares salesians a Bratislava, molt propers dels Gitanos.

Estimats germans i germanes, aquesta esperança, aquesta esperança d'Evangelí que he pogut veure en el viatge, es realitza, es fa concreta només si va acompanyada d'una altra paraula: *junts*. L'esperança mai decep, l'esperança mai no va, sinó *junts*. A Budapest i a Eslovàquia ens hem trobat *junts* amb els diversos ritus de l'Església Catòlica, *junts* amb els germans d'altres Confessions cristianes, *junts* amb els germans jueus, *junts* amb els creients d'altres religions, *junts* amb els més febles. Aquest és el camí, perquè el futur serà d'esperança si anem *junts*, no sols: i això és important.

I després d'aquest viatge, en el meu cor hi ha un gran "gràcies". Gràcies als bisbes, gràcies a les Autoritats civils, gràcies al president d'Hongria i a la presidenta d'Eslovàquia; gràcies a tots els col·laboradors de l'organització; gràcies a tants voluntaris; gràcies a cadascun dels que han pregat. Per favor, afegiu encara una pregària, perquè les llavors escampades durant el Viatge donin bons fruits. Preguem per això.

Traducció: Josep M. Torrents